

den gældende Lovgivning søge Amdraadet om Tilladelse til at afholde de heromhandlede Udgifter.

A. P. Hansen: Maa jeg allerførst takke det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Piper), fordi han med mig betragter det som Idealet, at Sogneraadformanden selv kan udføre Arbejdet, og Idealet, tilføjede det ærede Medlem, var, at Arbejdet blev gjort gratis. Ja, for den, der skal betale for det, er det vel nok Idealet, at det bliver gjort gratis, men at det skulde være Idealet for den, der skal udføre Arbejdet, er jeg dog tilbøjelig til at tvivle om. Den højtærede Minister kom i sine Bemærkninger til mig bl. a. ind paa, at det skulde være en Ærespost, et Tillidshverv, ikke nogen lønnet Beskæftigelse, og sagde, at Sogneraadformænd skulde ikke gro fast, de skulde være til at flytte. Men det staar jo i de kommunale Vælgeres Haand til enhver Tid at flytte Formanden, hvis han ikke er sin Plads voksen; Forudsætningen er jo dog, at han vælges ved de almindelige Sogneraadvalg. Men i det Citat, jeg nævnte før, har den højtærede Minister da ogsaa udtrykt en lidt modsat Anskuelse, idet han udtalte, at det var ikke i Sogneraadene eller Kommunernes velforstaede Interesse ret hyppigt at skifte Formand. Den Gang maa det da have været den højtærede Ministers Mening, at det var i alles velforstaede Interesse, at de, naar de endelig var kommet ind i Forretningsgangen, blev siddende i alt Fald et Stykke Tid. Det er, jeg maa næsten sige: en gammel Traver, at Sogneraadformandsstillingen er en Ærespost. Jeg skal i denne Forbindelse anføre, at i 1891, da man ogsaa havde Loven til Revision paa dette Punkt, blev samme Synspunkt gjort gældende af den daværende Indenrigsminister, og da udtalte vor nuværende Formand her i Tinget i Folketinget, at det var ogsaa en Tillidspost at være Minister, men deraf havde man endnu aldrig sluttet, at det Hverv skulde være mindre lønnet.

Det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (I. A. Hansen) vilde drage en Sammenligning mellem Styrelsen af By- og Landkommuner og anførte, at Købstæderne havde Elektricitetsværker, Gasværker, Vandværker og meget mere, og at Borgmesteren som Regel var Formand for de paagældende Udvalg. Ja, i Almindelighed er det vel saaledes, at Borgmesteren i en Købstad er Formand for Regnskabsudvalget og maaske for enkelte andre Udvalg. Men han er

dog ikke Formand for alle Udvalg, og jeg skulde efter mit Kendskab til i alt Fald enkelte Bykommuners Styrelse være tilbøjelig til at mene, at Borgmesteren ikke er Formand i ret mange Udvalg. Men det ærede Medlem glemte at drage Slutningen af, at han saa overhovedet ikke beskæftiger sig med andet; han leder Byraadets Forhandlinger og skal besørge Byraadets Beslutninger udført o. s. v., som en Sogneraadformand skal for Sogneraadets Vedkommende, men det, som jeg har talt om, er, at Sogneraadformanden udfører alt forefaldende Arbejde indenfor en Kommune, og det gør en Borgmester ikke. Der er i Bykommunen en Ligningskommission, en Ligningskommissionsekretær, en Byraadssekretær o. s. v. Af rent fysisk Arbejde udfører en Borgmester i en Købstad saa godt som intet, for saa vidt det drejer sig om skriftligt Arbejde ved Beregning af Skat, Udarbejdelse af Valglisten og den Slags Ting.

Den højtærede Minister tog sig det ret let, at det ikke var med Glæde, jeg kunde stemme for dette Lovforslag — det kan han for saa vidt være berettiget til —, og talte lidt ironiserende om, at det var vedtaget af det folkevalgte Kammer, og at jeg dog ikke skulde bebrejde ham, at han holdt sig til det. Det er dog vist alligevel saaledes, at den højtærede Ministers Tillid til det folkevalgte Kammer er tilstrækkelig elastisk til at kunne skifte efter Folketingets Sættelse paa det givne Tidspunkt, saa i denne Forbindelse var der neppe særlig Anledning til et henvisende dertil.

Minister Berntsen: Efter de faldne Udtalelser finder jeg, at det er af mere teoretisk end praktisk Interesse at komme ind paa forskellige Problemer, der kan sættes i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag; jeg skal derfor indskrænke mig til at gøre et Par Bemærkninger til den ærede sidste Taler. I sit første Foredrag mente det ærede Medlem, at man vilde umyndiggøre Sogneraadene ved at træffe saadanne Bestemmelser. Jeg ser ikke, at det er berettiget at sige noget saadant, thi vel er det sandt, at Grundloven, baade den af 5. Juni 1849 og de følgende Grundlove, udtaler, at Kommunerne har Ret til selvstændigt at styre deres Anliggender under Statens Tilsyn, og det er der ingen, der vil gøre Indskrænkning i, allermindst jeg, men der staar ikke i Grundloven noget om, at de vedkommende skal have noget for det. Skal de have Penge for at varetage dette Hverv, som Grundloven har givet dem, maa de henvende sig til de